

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

протокол від 31.08.2022 № 01

Голова педради Т.М.Усова

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ЗСШ № 72

від 31.08.2021 № 122/р

Директор Т.М.Усова

ПОЛОЖЕННЯ

про дистанційну форму навчання у Запорізькій спеціалізованій школі І-ІІІ ступенів № 72 з поглибленим вивченням хімії та біології Запорізької міської ради Запорізької області

Запоріжжя,

2022

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання у Запорізькій спеціалізованій школі I-III ступенів № 72 з поглибленим вивченням хімії та біології Запорізької міської ради Запорізької області (далі ЗЗСО № 72) та розроблено на підставі наказу МОН України від 25.04.2013р. № 466 “Про затвердження Положення про дистанційне навчання”, методичних рекомендацій МОН України (лист від 13.03.2020р. № 1/9–160 «Щодо організації дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти під час карантину», лист від 23.03.2020р. № 1/9–173 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину»), посібника ГО “СМАРТ освіта” та МОН України “Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації”.

2. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

- асинхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо;

- електронні освітні ресурси з навчальних предметів (інтегрованих курсів) - засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-комунікаційних системах, які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і можуть застосовуватися в освітньому процесі при вивченні окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів);

- дистанційне навчання - організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх як правило опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

- інформаційно-комунікаційна система дистанційного навчання (електронна освітня платформа) - програмно-технічний комплекс, що об'єднує систему електронних освітніх ресурсів, програмне забезпечення для створення, накопичення та доступу до таких ресурсів, а також для організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання (у тому числі ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням);

- інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також забезпечення організації та супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого

програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет;

- синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції;

- система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу, ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет (у тому числі електронного розкладу занять, електронних класних журналів/щоденників);

- суб'єкти дистанційного навчання - учні, педагогічні працівники, батьки або інші законні представники дитини (далі - батьки), асистенти дітей, які беруть участь в освітньому процесі за дистанційною формою здобуття освіти або з використанням технологій дистанційного навчання;

- технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій (технології розвивального, проєктного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання тощо), а також інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що дають можливість реалізувати процес дистанційного навчання в закладах освіти.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту».

3. Організація дистанційного навчання забезпечує можливість реалізувати право осіб на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інвалідності, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування закладу освіти.

4. Дистанційне навчання здійснюється відповідно до освітньої програми закладу освіти та має забезпечувати виконання суб'єктами дистанційного навчання державних стандартів освіти.

У разі потреби дистанційне навчання може організовуватися за індивідуальним навчальним планом.

5. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності, вправ для очей, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

6. Дистанційне навчання осіб із особливими освітніми потребами здійснюється з урахуванням індивідуальної програми розвитку.

Дистанційне навчання осіб із особливими освітніми потребами може передбачати залучення допоміжних технологій дистанційного навчання (озвучування даних з екрану, голосове введення тексту, субтитри, клавіатури зі спеціальними можливостями тощо) з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів таких осіб.

Освітній процес під час дистанційного навчання осіб з особливими освітніми потребами забезпечується за участі асистента вчителя та/або асистента учня.

II. Реалізація дистанційного навчання у ЗЗСО № 72

2.1. Дистанційне навчання у закладі освіти запроваджується за рекомендаціями МОН України, МОЗ України, Департаменту освіти і науки Запорізької міської ради через рішення педагогічної ради для забезпечення освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину (застосування протиепідемічних заходів), збройного конфлікту, введення воєнного стану, інших обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування закладів освіти. Введення дистанційного навчання у закладі освіти супроводжується наказом директора.

2.2. Наказом директора призначається координатор дистанційного навчання, який/яка комунікуватиме щодо питань організації дистанційного навчання у закладі освіти. Координатор дистанційного навчання проводить обов'язкове опитування педагогічних працівників закладу освіти щодо наявності технічних можливостей для дистанційного навчання (у випадку відсутності – забезпечує їх).

2.3. Дистанційне навчання реалізується шляхом:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

2.4. У закладі освіти процес за дистанційною формою організовується відповідно до робочих навчальних планів за умови їх адаптації до дистанційної форми навчання.

2.5. Всі учні закладу освіти одночасно навчаються за дистанційною формою. Координатор дистанційного навчання контролює 100% охоплення учнів дистанційним навчанням.

III. Особливості організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання в ЗЗСО № 72

3.1. Дистанційне навчання передбачає кілька типів взаємодій з різними цілями:

- оперативне інформування;
- повідомлення нового матеріалу;
- уточнювальні запитання;
- коментарі до виконаних робіт тощо.

3.2. Для вирішення завдань дистанційного навчання педагогічні працівники ЗЗСО № 72 використовують Google Classroom для проведення онлайн-уроків, доступу до різноманітних електронних навчальних матеріалів; отримання робіт учнів, оцінювання та зворотного зв'язку.

3.3. Основні форми онлайн-комунікації, які використовуються у ЗЗСО № 72:

Лекція – викладання матеріалу в реальному і нереальному часі, фронтально й індивідуально.

Електронна лекція – набір навчальних матеріалів в електронному вигляді, що включає текст лекцій, демонстраційний матеріал, додаткові відомості з теми лекції та ін., оформлені у вигляді окремих файлів.

Консультації (індивідуальні, групові) – надання допомоги в опануванні навчального матеріалу та керування роботою учнів із застосуванням засобів інформаційних та телекомунікаційних технологій: телефону, електронної пошти, Viber, Skype, відео- й телеконференцій.

Відеоконференція – конференція в режимі реального часу онлайн, яка проводиться у визначений день і час.

Форум – найпоширеніша форма спілкування вчителя/ вчительки й учнів у дистанційному навчанні.

Чат – спілкування користувачів мережі в режимі реального часу, засіб оперативної комунікації людей через інтернет. Використовуються текстовий, голосовий, аудіо-чати.

Блог – форма спілкування, яка нагадує форум, де право на публікацію належить одній особі чи групі людей.

Електронна пошта – стандартний сервіс інтернету, що забезпечує передавання повідомлень як у формі звичайних текстів, так і в інших формах (графічній, звуковій, відео) у відкритому чи зашифрованому вигляді.

Анкетування – для поточного контролю в ході дистанційного навчання;

Соціальні мережі, служби обміну миттєвими повідомленнями та мобільні застосунки, які дозволяють створювати закриті групи, спільноти, чати, вести різноманітні анкети.

3.4. Поширені веб-ресурси та платформи для організації дистанційного навчання в ЗЗСО № 72:

GOOGLE CLASSROOM – сервіс, що пов’язує Google Docs, Google Drive і Gmail та дозволяє організувати онлайн-навчання, використовуючи відео-, текстову та графічну інформацію.

GOOGLE FORMS – сервіс хмарних технологій для формування системи тестів контролю навчальної діяльності учнів.

MEET – сервіс для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей.

WIZIQ – сервіс для організації онлайн-навчання.

CLASSDOJO – інструмент для оцінювання роботи класу в режимі реального часу.

LEARNINGAPPS – конструктор інтерактивних завдань, який дозволяє створювати інтерактивні вправи.

FACEBOOK Live – трансляція відео с Facebook сторінки.

INSTAGRAM Live – трансляція відео з Інстаграм.

VIBER – месенджер для спілкування.

PROMETHEUS – проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

ED-ERA – проєкт, який створює онлайн-курси та освітній контент широкого спектра з використанням ІТ.

iLEARN – онлайн курси з основних предметів ЗНО, вебінари з найкращими репетиторами, тести, подкасти, матеріали для самопідготовки

PADLET – мультимедійний ресурс для створення, спільного редагування та зберігання інформації.

ЦІКАВА НАУКА– YouTube-канал із короткими науково-популярними відео з фізики, астрономії, біології, географії та математики

MATIFIC – безкоштовний ресурс для вивчення математики в ігровій формі для учнів 1–6 класів

3.5. Вибір інструментів для організації дистанційного навчання, веб-ресурсів здійснює безпосередньо вчитель залежно від профілю навчальної дисципліни за погодженням з координатором дистанційного навчання.

3.6. Головними критеріями вибору інструментів для організації дистанційного навчання має бути:

- відповідність поставленим методичним цілям,
- універсальність інструментів,
- зрозумілість інтерфейсу для вчителя і для учня (перевагу краще надати україномовним ресурсам або таким, що мають інтуїтивно зрозумілий інтерфейс).
- доступність програмних засобів (обирати ресурси, які максимально підходять для різних платформ – персональні комп'ютери, планшети, мобільні пристрої Apple, Android тощо);
- інформаційна безпека (наскільки можливо, мінімізувати обсяг персональних даних, які необхідні при реєстрації).

3.7. Основні інструменти дистанційного навчання, які використовуються у ЗЗСО № 72

Відео – відеоролики, які розкривають теми шкільної програми, (канал Міністерства освіти України, курси платформ Prometheus, EdEra, сайт МОН “Всеукраїнська школа онлайн” та інш.);

Онлайн-дошки – для розміщення попередньо підготовлених матеріалів (Jamboard та Migo);

Тести – для перевірки/оцінювання рівня опанування навчального матеріалу учнями (Google-форми, Classtime, та інш).

3.8. Дистанційне навчання здійснюється у двох режимах: синхронному (всі учасники освітнього процесу одночасно перебувають у веб-середовищі) чи асинхронному (освітній процес здійснюється за зручним для вчителів та учнів графіком).

3.9. При складанні розкладу дистанційних уроків за будь-якого режиму, необхідно враховувати такі умови:

- забезпечення якнайбільш рівномірного навантаження на учасників освітнього процесу;
- забезпечення гнучкості графіка навантаження, розміщення уроків з урахуванням базових вимог.

3.10. При формуванні розкладу занять на час дистанційного навчання, доцільно комбінувати різні режими взаємодій: синхронний, асинхронний, з використанням як доступних підручників, посібників, робочих зошитів, так і онлайн-ресурсів та сервісів. Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або

асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі). Самостійно обирають, яким каналом комунікації варто скористатись у тому чи іншому випадку. При цьому враховує наявність та доступність якісного інтернет-сигналу в усіх учасників групи, а також можливі перешкоди в доступі до цифрової техніки, зокрема за жорстким розкладом.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

3.11. Тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання в умовах воєнного стану:

1-2 класи 2 навчальних заняття по 30 хв. або 3 - по 20;

3-4 класи 2 навчальних заняття по 45 хв. або 3 - по 30;

5-6 класи 2 навчальних заняття по 45 хв. або 3 - по 35;

7-9 класи 2 навчальних заняття по 45 хв. або 3 - по 40;

3.12. Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби). Використовується формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання на предмет їхньої відповідності вимогам навчальної програми. Вибір форм, змісту та способу оцінювання здійснюють педагогічні працівники закладу освіти самостійно за погодженням з координатором дистанційного навчання. Державна підсумкова атестація учнів проводиться відповідно до законодавства. Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства (у класному журналі, свідоцтвах досягнень).

3.13. Отримання навчальних матеріалів та спілкування між учасниками дистанційного навчання під час оцінювання, що проводиться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі. Це можуть бути письмові роботи (самостійні й контрольні, перекази, у тому числі окремі тестові, компетентнісні завдання тощо), а також навчальний проєкт, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо. У разі потреби завдання учнів можна контролювати через будь-який месенджер, що забезпечує відеозв'язок (MEET, Skype тощо).

3.14. Облік робочого часу та оплата праці педагогічних працівників, які організують дистанційне навчання, здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється у межах робочого часу педагогічних працівників, який визначається відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Робота педагогічних працівників закладу освіти в умовах дистанційного навчання чи з використанням технологій дистанційного навчання може виконуватися поза робочими приміщеннями чи територією закладу освіти, в будь-якому місці за вибором працівника відповідно до вимог статті 60² Кодексу законів про працю України.

Різниця часу між тривалістю навчального заняття (академічна година) та тривалістю заняття, яке організовує педагогічний працівник у синхронному режимі, є робочим часом педагогічного працівника і використовується ним для підготовки до таких занять, забезпечення оцінювання навчальних досягнень учнів, проведення індивідуальних чи групових консультацій тощо.

З метою забезпечення умов праці, необхідних для організації дистанційного навчання може здійснюватися надання педагогічним працівникам персональних комп'ютерів (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку) в тимчасове користування.

3.15. Батьки сприяють виконанню дитиною освітньої програми, навчальних програм з окремих предметів (інтегрованих курсів) і досягненню передбачених ними результатів навчання, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, дбають про фізичне та психічне здоров'я дітей, формують у них навички здорового способу життя, а також сприяють дотриманню учнями академічної доброчесності в освітньому процесі.

У разі, якщо під час дистанційного навчання батьки не виконують свої обов'язки щодо забезпечення здобуття дитиною освіти, зокрема не забезпечують участь дитини в освітньому процесі протягом 10 робочих днів підряд з невідомих причин, заклад освіти інформує про це відповідну службу у справах дітей.

IV. Забезпечення дистанційного навчання в ЗЗСО № 72

4.1. Педагогічні працівники закладу освіти повинні постійно підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання.

4.2. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- технічні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення,

управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення, яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

- документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

- мультимедійні лекційні матеріали;

- термінологічні словники;

- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- електронні бібліотеки чи посилання на них;

- бібліографії;

- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;

- інші ресурси навчального призначення.

4.3. Відповідальна особа за технічне забезпечення дистанційного навчання призначається наказом директора закладу освіти